

Prima instanță: Judecătoria Orhei (sediul central), (jud. E. Ciubotaru)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. L. Pruteanu, Iu. Cotruță, I. Țurcan).

ÎNCHEIERE

07 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către OCN ÎCS „Expres Leasing & Microcredit” SRL,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de OCN ÎCS „Expres Leasing & Microcredit” SRL împotriva lui Garabajiu Igor cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 31 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Garabajiu Igor, casată integral hotărârea din 18 mai 2021 a Judecătoriei Orhei (sediul central), fiind pronunțată o nouă hotărâre prin care cererea de chemare în judecată depusă de OCN ÎCS „Expres Leasing & Microcredit” SRL a fost admisă parțial,

c o n s t a ț ă :

La 15 martie 2021, OCN ÎCS „Expres Leasing & Microcredit” SRL s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Garabajiu Igor cu privire la încasarea datoriei restante în temeiul contractului de împrumut nr.GA/19/E334 din 30 mai 2019 în sumă de 3782,89 de dolari SUA, penalității în sumă de 1588,81 de dolari SUA și cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 30 mai 2019, OCN ÎCS „Expres Leasing & Microcredit” SRL a încheiat cu Igor Garabajiu contractul de credit nr.GA/19/E334 în temeiul căruia OCN ÎCS „Expres Leasing & Microcredit” SRL a acordat pârâtului un împrumut în valoare de 5251 de dolari SUA, cu termenul de rambursare până la 30 mai 2022. Valoarea totală a contractului de credit nr. GA/19/E334 din 30 mai 2019, constituind suma de 8203,50 de dolari SUA, care urma a fi restituită în 36 rate lunare, a câte 218,85 de dolari SUA, în termenii indicați în graficul de achitare.

Reclamanta a mai menționat că în vederea asigurării rambursării împrumutului acordat, dobânzilor și a altor plăți aferente, pârâtul a constituit gajul asupra bunului mobil, conform contractului de gaj al bunurilor mobile

nr.GA/19/E334-G din 30 mai 2019, investit cu formulă executorie prin acordul părților, pct.1.14 din contract, după cum urmează: autoturism marca Opel, model Astra, nr. caroseriei Xxxxxxx, anul producerii 2010, numărul de înmatriculare Xxxxxxx, cu valoarea de gaj în sumă de 5251 de dolari SUA.

A mai susținut că pârâtul a încălcat condițiile contractului de credit (capitolul V), din care motiv a fost inițiată procedura de exercitare silită a obligațiilor, cu urmărirea bunurilor gajate. Astfel, la 16 martie 2020, pârâtului i-a fost expediat avizul nr.1141 de executare a gajului, iar la 22 mai 2020, avizul menționat a fost înregistrat cu nr. PEG2018001948 în Registrul gajului bunurilor mobile.

A mai relevat că, la 04 iunie 2020, în temeiul documentului executoriu, contractului de gaj nr.GA/19/E334-G din 30 mai 2019 de către executorul judecătoresc Nistor Valerian a fost intentată procedura de executare nr.027-209/20. Ulterior, la 13 iulie 2020, autoturismul a fost transmis în posesia OCN ÎCS „Expres Leasing & Microcredit” SRL cu defecțiunile menționate în procesul-verbal privind transmiterea autoturismului și în fișa de diagnostic, efectuată de „Teraru” Societate cu Răspundere Limitată. În scopul comercializării autoturismului a fost ordonată evaluarea acestuia pentru stabilirea prețului real de piață. Evaluarea a fost efectuată de către SRL „Real Estate Parteners”, evaluator calificat, Bărbuță Igor, care potrivit raportului de evaluare nr.0020/07/2020 din 17 iulie 2020, a stabilit că valoarea de piață a autoturismului marca Opel, model Astra, anul producerii 2010, n/î Xxxxxxx constituie 63 359,00 de lei (3258 de euro).

Subsecvent, a indicat că în procesul de executare silită a gajului a suportat cheltuieli suplimentare aferente vânzării automobilului în mărime de 11 238,27 de lei, compuse din 3 845,70 de lei - cheltuieli de executare; 2 648,07 de lei - cheltuieli de vânzare la licitație; 386 de lei - înregistrarea preavizului; 870 de lei - deservire auto; 600 de lei - evaluarea bunului preluat în posesiune; 2 160 de lei - cheltuieli de parcare; 728,50 de lei - cheltuieli pentru publicarea anunțului în Monitorul Oficial.

A notat că cheltuielile de 11 238,27 de lei se confirmă prin facturile fiscale cu numerele și seria: EAA nr. 022213 70; WH 3681678; AAJ 6060942; EAA 002840878; AAI 6152111; AAI 6152164; EAA 03246798; AAI 6152226; AAI 6152288; EAA 003713528; AAI 6152368; AAI 6152438; EAA 04049380; borderoul de calcul nr.027- 209/20 din 04 iunie 2020; borderoul de calcul nr.027-09/20 din 02 iulie 2020, borderoul de calcul nr.027-209/20 din 13 iulie 2020 și borderoul de calcul al cheltuielilor de executare nr.027p/s-7/20 din 10 decembrie 2020.

Reclamanta a mai susținut că în conformitate cu contractul de vânzare-cumpărare nr.09/2020/CRE/EXP din 09 decembrie 2020, autoturismul a fost vândut la prețul de 69 000 de lei, în urma licitației. Vânzarea bunului mobil a avut loc la a treia licitație. Plata automobilului a fost efectuată în două tranșe și anume 66465,64 de lei și respectiv 2534,36 de lei. Din prima tranșă obținută în rezultatul vânzării bunului în mărime de 66 465,64 lei, transferată la 10 decembrie 2020, au fost stinse mai întâi cheltuielile suplimentare, rezultate din exercitarea gajului în mărime de 11 238,27 lei și au rămas 55227,37 de lei x 17,40 = 3173,98 de dolari SUA, iar la data de 11 decembrie 2020, a fost transferată cealaltă sumă din vânzarea bunului în mărime de 2 534,36 de lei x 17,34 = 146,16 de dolari SUA. Astfel, au rămas 3 320,14 de dolari SUA (3173,98 de dolari SUA + 146,16 de dolari SUA = 3 320,14

de dolari SUA).

A mai notat că la situația din 10 decembrie 2020, datoria restantă a pârâtului Igor Garabajiu la contractul de credit nr.GA/19/E334 din 30 mai 2019 constituia 7103,03 de dolari SUA cu titlu de datorie restantă, formată din 4583,55 de dolari SUA cu titlu de împrumut + 1257,63 de dolari SUA cu titlu de dobândă contractuală + 245,52 de dolari SUA cu titlu de comision lunar + 1016,33 de dolari SUA cu titlu de penalitate. A mai menționat că din suma rămasă în rezultatul vânzării bunului gajat de 3320,14 de dolari SUA a fost stinsă mai întâi penalitatea de 1016,33 de dolari SUA, comisionul lunar de 245,52 de dolari SUA, dobânda contractuală de 1257,63 de dolari SUA și parțial cota-parte a împrumutului de 4583,55 de dolari SUA, conform următorului calcul: $3\ 320,14$ de dolari SUA - $1\ 016,33$ de dolari SUA - $245,52$ de dolari SUA - $1\ 257,63$ de dolari SUA = $800,66$ de dolari SUA - $4\ 583,55$ de dolari SUA = $3\ 782,89$ de dolari SUA. A precizat că din corpul împrumutului a rămas nerambursată datoria în mărime de 3782,89 de dolari SUA. Astfel, datoria pârâtului conform contractului de credit nr.GA/19/E334 din 30 mai 2019 constituind suma de 5371,70 de dolari SUA, compusă din împrumutul restant în mărime de 3782,89 de dolari SUA și penalitatea în sumă de 1588,81 de dolari SUA.

Reclamanta a mai indicat că în vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă, la 01 februarie 2021 a expediat în adresa pârâtului reclamația nr.0392, potrivit căreia a solicitat acestuia achitarea datoriei restante formate potrivit contractului de credit GA/19/E334 din 30 mai 2019, reclamație lăsată fără răspuns și executare motiv pentru care s-a adresat cu prezenta acțiune în judecată.

Reclamanta în ședința de judecată a solicitat încasarea datoriei restante în temeiul contractului de împrumut nr.GA/19/E334 din 30 mai 2019 în sumă de 3782,89 de dolari SUA, penalității în sumă de 1588,81 de dolari SUA și cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 18 mai 2021 a Judecătoriei Orhei (sediul central) acțiunea a fost admisă parțial.

A fost încasată de la Garabajiu Igor în beneficiul Organizației de Creditare Nebancare Întreprinderea cu Capital Străin „Expres Leasing & Microcredit” Societate cu Răspundere Limitată datoria derivată din contractul de credit nr. GA /19/E334 din 30 mai 2019, în sumă de 4069, 13 de dolari SUA, dintre care 3782, 89 de dolari SUA - suma restantă a împrumutului și 286, 24 de dolari SUA – penalitatea, convertiți în lei moldovenești, conform ratei oficiale de schimb din data executării și cheltuielile judiciare de plată a taxei de stat în sumă de 2166, 81 de lei. În rest pretențiile cu privire la încasarea sumelor excedente au fost respinse ca fiind neîntemeiate.

Pentru a hotărî astfel, prima instanță a reținut că, deoarece Garabajiu Igor și-a asumat obligația de a restitui împrumutul și comisioanele aferente (dobânda contractuală), cu începere din 28 iunie 2019 și până la 30 mai 2022, din considerentul că acesta nu a prezentat probe care ar demonstra că s-ar fi conformat obligației asumate, iar reclamanta nu și-a acoperit prejudiciul nici după exercitarea dreptului de gaj și insistă asupra neexecutării corespunzătoare a obligației, iar părțile contractante au convenit că în aceste condiții reclamanta poate solicita ratele scadente, precum și ratele neachitate la împrumut, instanța a conchis că urmează a fi încasată suma debitorială restantă în mărime de 3782, 89 de dolari SUA, derivată

din contractul de credit nr.GA/19/E334 din 30 mai 2019.

Referitor la clauza penală, prima instanță a conchis că urmează a fi redusă, or, sumele reținute și revendicate de la Garabajiu Igor sunt excesive în raport cu mărimea datoriei revendicate, în raport cu mărimile clauzei penale aplicate de către alte organizații de microfinanțare, dar și în raport cu circumstanțele speței, din care rezultă că devin inechitabile plățile revendicate în proporții excesive. Mai mult decât atât a reținut că, în situația în care Garabajiu Igor a acoperit deja 1016, 33 de dolari SUA cu titlu de penalitate (dar nu poate fi redusă, întrucât a fost achitată), face injustă pretenția de încasare a penalității suplimentare într-un quantum exagerat de mare.

În concluzie prima instanța a conchis că ținând cont de interesele creditorului, mărimea clauzei penale stabilită de reclamantă urmează a fi redusă și a stabilit valoarea clauzei penale la 0, 09% pentru fiecare zi de întârziere, fiind dispusă spre încasare suma de 286, 24 de dolari SUA.

Prin decizia din 31 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de Garabajiu Igor, casată integral hotărârea din 18 mai 2021 a Judecătoriei Orhei (sediul central), fiind pronunțată o nouă hotărâre, prin care cererea de chemare în judecată a fost admisă parțial.

A fost încasată de la Garabajiu Igor în beneficiul OCN ÎCS „Expres Leasing & Microcredit” SRL datoria și dobânda existentă la data de 10 decembrie 2020 în sumă de 1735, 68 de dolari SUA, exprimați în lei moldovenești la data executării hotărârii. A fost încasată taxa de stat în sumă de 993 de lei, în rest cerințele au fost respinse.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că în baza contractului nr. GA/19/E334 din 30 mai 2019, rezultă că Garabajiu Igor urma să ramburseze în temeiul acestuia suma de 4926 de dolari SUA (suma efectiv primită) și dobânda aferentă contractului în mărime de 1543,80 de dolari SUA, în total 6469, 80 de dolari SUA. Concomitent Garabajiu Igor s-a obligat să achite și comisioanele și penalitățile calculate de către creditor.

Instanța de apel a menționat că în temeiul contractului de credit nr.GA/19/E334 din 30 mai 2019, Garabajiu Igor a achitat în contul creditorului său suma de 1414, 48 de dolari SUA. Iar potrivit contractului de vânzare - cumpărare nr.09/2020/CRE/EXP din 09 decembrie 2020, autoturismul de marca Opel, model Astra a fost vândut lui Crețu Marcel la prețul de 69 000 de lei (3965, 52 de dolari SUA). Astfel, Garabajiu Igor a achitat în total în contul stingerii datoriei conform contractului de credit, suma de 5380 de dolari SUA.

Instanța de apel a mai reținut că conform contractului de credit Garabajiu Igor urma să restituie 7115, 68 de dolari SUA (4926 dolari SUA - cu titlu de datorie + 1543, 8 de dolari SUA - cu titlu de dobândă contractuală (20,5%)+645, 88 de dolari SUA – cheltuielile de executare silită a gajului), dar a achitat în total suma de 5380 de dolari SUA (1414, 48 de dolari SUA +3965, 52 de dolari SUA - prețul vânzării autoturismului gajat), formând o datorie de 1735, 68 de dolari SUA (7115, 68 de dolari SUA - 5380 de dolari SUA (suma achitată) = 1735, 68 de dolari SUA, suma care nu a fost achitată și respectiv urmează a fi încasată de la Garabajiu Igor.

Referitor la încasarea comisionului de acordare a împrumutului în sumă de 325 de dolari SUA și comisionului de administrare lunară în sumă de 22, 32 de dolari

SUA, instanța de apel a conchis că aceste clauze contractuale urmează a fi anulate, ca fiind abuzive, în condițiile în care sunt clauze standard, care nu au fost individual negociate. Prin urmare, caracterul abuziv al unei clauze contractuale este temei de declarare a nulității absolute a unor astfel de clauze.

Referitor la solicitarea privind încasarea penalităților contractuale în mărime de 1588, 81 de dolari SUA, instanța de apel a reținut că este neîntemeiată, ce nu își are temei legal în prezenta speță. În plus, clauza penală solicitată în mărime de 0, 5% din suma creditului bancar neachitat în termen pentru fiecare zi de întârziere, pe lângă faptul că este abuzivă nefiind negociată individual cu pârâtul, este și disproportionat de mare în raport cu prejudiciul cauzat prin neexecutarea obligațiilor contractuale.

Instanța de apel la fel a respins și argumentele Organizației de Creditare Nebancare Întreprinderea cu Capital Străin „Expres Leasing & Microcredit” Societate cu Răspundere Limitată precum că Garabajiu Igor nu deține calitatea de consumator, ca fiind neîntemeiate, deoarece Garabajiu Igor este persoană fizică și a contractat creditul în scop personal. Astfel, argumentele Organizației de Creditare Nebancare Întreprinderea cu Capital Străin „Expres Leasing & Microcredit” Societate cu Răspundere Limitată precum că nu este clauză standard, instanța de apel a conchis că nu pot fi reținute în condițiile în care actele cauzei raportate la cadrul legal pertinent demonstrează contrariul.

La 17 octombrie 2022, OCN ÎCS „Expres Leasing & Microcredit” SRL a contestat cu recurs decizia din 31 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii din 18 mai 2021 a Judecătoriei Orhei (sediul central).

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel a calificat greșit calitatea părților raportului juridic material litigios și corespunzător a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată. Astfel, a menționat că instanța de apel l-a calificat greșit pe intimatul Garabajiu Igor din antreprenor în consumator, făcând în textul deciziei o singură constatare, Garabajiu Igor este persoană fizică-deci este consumator.

A accentuat că, Garabajiu Igor la 30 mai 2019 când a solicitat împrumutul în valoare de 5251, 00 de dolari SUA, a indicat că are nevoie de acești bani pentru activitate de antreprenor. Astfel, instanța de apel a interpretat eronat legea și la calificat greșit pe Garabajiu Igor ca consumator, doar pe motiv că este persoană fizică, astfel instanța nu a atras atenția la scopul împrumutului și la cel stabilit în contractul de împrumut semnat.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) al Codului de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la 31 mai 2022, expediată prin poșta electronică în adresa OCN ÎCS „Expres Leasing & Microcredit” SRL la 18 august 2022 (f.d.211, volumul-I).

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei instanței de apel în termenul stabilit de lege.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs, în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către OCN ÎCS „Expres Leasing & Microcredit” SRL, inadmisibil, din considerentele ce

urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă. În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului. Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de către OCN ÎCS „Expres Leasing & Microcredit” SRL, nu pot duce la admisibilitatea recursului, or acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentei cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare al recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează. Abordarea recurentei, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune considerarea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de către OCN ÎCS „Expres Leasing & Microcredit” SRL.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către OCN ÎCS „Expres Leasing & Microcredit” SRL.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh